

Viatge a l'interior

Vicent Marçà

Edicions del Bullent

NOMÉS UNA CARTA

Feia temps que no tenia notícies de Rosa. Des que va deixar d'anar a l'institut per un problema de salut en la família, no havia tornat a saber-ne res. I això que li havia enviat tres cartes a l'única adreça que tenia. Però tots els esforços havien estat en va. Com una pedra que cau al fons d'un pou, li havia perdut el rastre.

Ni les ones sobre l'aigua. Res.

Com s'acostaven uns dies de festa, li va passar pel cap la idea d'anar ella personalment a la Pobleta de Sant Vicent i veure què s'havia fet de la vida de la seua amiga. Amiga amiga, no ho va arribar a ser, la veritat, perquè el seu pas pel Penyagolosa va ser fugaç. Però era una persona d'aquelles amb qui es connecta de seguida.

Encara recorda el moment en què es van conèixer. Ella, Neus, com de costum, baixava corrents cap a la secretaria per veure si tenien sort que no hi hagués cap professor de guàrdia. Quan va girar el cantó del passadís, va quedar enlluernada en mirar

cap al finestral de l'entrada i no va poder veure Rosa que, mig perduda, anava cercant la classe on s'havia d'incorporar. Allà que van les dues per terra escampant amb la caiguda carpetes, llibres i un munt de llapis.

De seguida es van posar a recollir el material demanant-se disculpes mútuament. Cap d'elles no volia fer recaure la responsabilitat de l'incident en l'altra. Mentre arreplegaven, Neus es va estranyar de la quantitat de llapis que duia aquella nova alumna. En tenia de tots els colors i de diverses marques. N'hi havia de curts, de gastats i d'altres que encara estaven per encetar. I tots, absolutament tots, els duia en un estoig on no hi havia res més.

–En deu tenir un altre per a *bolis*, retoladors i tot el que fa falta. Quina cosa més rara! –va pensar.

Quan es van incorporar, Rosa preguntà per l'aula de 2n F. Neus, immediatament, li indicà que era la seua, que si l'esperava un moment pujarien juntes.

Mentre s'acostava a la sala de professors va re-
passar mentalment la impressió que li havia fet. No era de per ací perquè en parlar es menjava les erres i tenia un cert accent.

–No em podia *imaginà* que hi hagués algú fora de l'aula. Ara, que això d'*entropessà*... no em costa gens. No estic acostumada a la ciutat. –Vestia discretament, un poc antigüeta, per ser sincera. Però, sobretot, li havia cridat poderosament l'atenció la

cara. Havia demanat per l'aula de segon, però el seu era un rostre que aparentava més edat. En fi, ara interessava saber si hi hauria classe o no.

No van tenir Naturals, no. Ni l'endemà. Durant dues setmanes van gaudir d'hores lliures, saltejades i perdudes pel mig de l'horari. Que bé que venien! En canvi, Rosa, es disgustava. Era l'única del grup que posava expressió de desànim quan el cap d'estudis els avisava de bon matí que encara no tenien substituïda i podien disposar dels 50 minuts com volguessen.

Era atenta i servicial. Mai no la van enxampar amb els deures sense fer. Tothom podia comptar amb ella per a contrastar apunts, emprar un compàs oblidat o explicar algun problema de matemàtiques. Tenia facilitat per a les *mates*. Amb els seus ulls negres fixos en la pissarra i en Vicent, el professor, quasi no escrivia durant l'explicació, però que rebé entenia tots aquells rotllos! La qüestió és que de seguida va caure en gràcia a la resta de xiques. Als xics, va tardar un poc més... pel seu aspecte, potser.

El que ningú no sabia, tret de Neus, era l'existència de l'estoig reblert de llapis. I de tot punt era imcomprensible, ja que no canviava de llapis fins que les seues dimensions feien impossible d'agafar-lo com pertoca.

D'allò, ja en feia uns mesos. Després de Nadal, quan es van reincorporar a les classes, no hi va

acudir. I això que les notes havien estat excel·lents. Els *profes* deien que, havent fet el primer curs a distància, la seua adaptació era esplèndida. I, que ho diguessen, no molestava ningú, perquè Rosa era la bondat en persona.

Neus, parella de taula, tenia l'adreça del poble. Ací a la ciutat vivia en una casa amb una velleta on tenia dret a habitació i cuina. Eren coses que el grup creia que ja no es portaven, més pròpies de fulletó de cadena privada de televisió que de la vida real. La seua residència i la manera de vestir denotaven una situació econòmica ínfima.

La tutora no els va donar cap raó de la seua absència. En principi, van pensar que alguna malaltia pròpia l'estava retenint. Quan van passar uns dies, va arribar una carta signada per Rosa mateix explicant que «un greu problema de salut en la família» li impedia de continuar estudiant. Que agraiïa a tots els companys el tracte que havia rebut i que els desitjava «èxit acadèmic i felicitat vital».

Aquelles paraules van emocionar a més d'un. El Pep va plorar i tot.

Rosa havia emprat aquesta expressió algunes vegades a classe d'ètica: felicitat vital.

Va ser sonat el dia que va discutir amb Campos, el professor. Ell preferia dir que totes les confrontacions acadèmiques eren diàlegs, però en aquella ocasió es va saltar els mínims i va discutir. Ja no tenia

més raonaments per a fer callar Rosa i ella continuava explicant-se:

–La diferencie de felicitat, sense més, perquè aquesta és més completa, però mai no es podrà aconseguir en vida. Cal una força superior a la humana per assolir la perfecció, ja que, per principi, els humans som imperfectes. Anem madurant i millorant durant l'existència, però tenim una limitació: el nostre cos. No solament físic, sinó psíquic. El nostre pensar, la nostra autonomia moral, tenen uns límits i si no intervé una força externa, no podem reeixir amb èxit del nostre pas per la Terra. Per als creients, aquesta força la infon déu, però els qui no tenim fe hem de parlar de *força* superior, no pas de cap ésser.

–On has llegit això?

–Enlloc. La vida ens ofereix prou motius per a reflexionar.

–Mira, sense faltar-te al respecte, però... una alumna com tu, que s'incorpora als estudis reglats en segon de batxiller i argumenta de la manera que tu ho fas...

Tota la classe vam respondre amb un uuuuuuh! de desaprovació que el va posar nerviós.

–Què voleu dir amb aquesta expressió? Encara heu de menjar molt per a arribar a saber distingir entre argumentació i repetició d'idees adquirides!

Però Rosa, parlant sense alterar-se, amb una autoritat que només dóna l'experiència, va continuar.

Va dir que comprenia els qui confiaven en déu, però que ella no creia i que, per tant, no en podia esperar cap alè impulsor, ni cap ajut per a practicar tal religió o tal altra. La trajectòria d'algunes persones conegudes, les seues vides, li confirmaven la no existència de déu.

–El que sí que podem aconseguir és la *felicitat vital*. Aquesta no aspira a la perfecció sinó al benestar intern. Consisteix a conèixer-se bé, amb les actituds positives i els defectes, i a acceptar-se. Tant a nivell personal, individual, com familiar o social. No importa l'alegria o el dolor, s'és feliç vitalment mantenint aquesta coherència entre pensar i viure. Cosa molt distinta de la sort o que les coses et vagen de cara.

–Això és una adaptació de Kant, Rosa. No em digues que ningú no t'ha fet llegir els seus llibres.

–Ningú.

–I algun estudi sobre l'obra de Kant o Heidegger?

–No. Ni sé qui és aquest... Kant. Ni l'altre senyor. Li torne a repetir que he arribat a aquestes conclusions pensant sobre les coses que ocorren en la vida diària.

Tal com la campana salva alguns boxadors, el timbre aquell dia va alliberar Campos de perdre els papers. Va ser l'única sessió que els alumnes no haurien volgut que s'acabés. L'hora del pati conse-

güent va ser la més filosòfica que mai no s'ha vist al Penyagolosa.

Els plors de Pep es van contagiar el dia que vam llegir la carta de Rosa, però havien transcorregut unes setmanes i només parlaven d'ella el grup d'amigues més íntimes: Neus, Mireia i Carme.

Al temps de descans es passaven llargues estones passejant sota els lledoners on abans seien a xarrar amb la Rosa. Comentaven els temes que ara, sense ella, havien perdut interès. S'havien preocupat per assumptes que havien sentit a parlar a la TV, però mai no s'havien molestat a conèixer-los: organitzacions pacifícistes, el tercer món, els drets dels treballadors, la marginació dels joves, economia submergida...

Neus ja n'havia parlat amb Carme. Estaven resoltes a anar a la Pobleta de Sant Vicent. Li ho farien saber a Mireia. Formaven un trio inseparable encara que eren molt distintes.

Carme havia repetit curs, però l'any cronològic que els duia d'avantatge no significava que dominés el grupet. Ben al contrari. Era la més cànida i la que cedia més fàcilment davant les alternatives que les amigues proposaven quan no hi havia acord. Mai no posava doble intenció als seus actes ni interpretava les accions dels altres amb picardia.

Mireia era pur nervi. Molt més decidida i inquieta, sempre a punt per fer el que fos i de reaccions

instantànies, poc meditades. Tal volta era el contrapunt de Neus, reflexiva, sempre pensant en la repercussió de les decisions del grup. Si alguna havia de fer un pla a llarg termini, de segur que requeia en Neus.

El nivell de comprensió mutu era alt i el prestigi dins la classe també. Possiblement se l'havien guanyat per no ser *marujes* i evitar la crítica fàcil i negativa de la resta de companys.

Estaven disposades a anar a la Pobleta a interessar-se per Rosa. Ja disposaven del permís dels pares, però no dels cotxes familiars. De manera que haurien d'agafar el transport públic.

Tenien autobús divendres a les set de la vesprada o dissabte a migdia. Per a tornar, dilluns molt de matí, a les sis i mitja. Farien l'esforç. Rosa es mereixia allò i més.